

Előfizetési feltételek:
Vidékre postán vagy helyben házhoz
(hordva.)
Egész évre 16 frt. Fel évre 8 frt.
Negyed évre 4 frt.
Egyen számú 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
-hasábos példátör egyzerd hirtetésnél 12,
kétzerdénél 10, háromszorinál 8 kr.
A nyilvántartásért 50 kr.
Helyegdíj külön 30 kr.
Hirdetmények elfogadtatnak a vi-
adhatatlan kivételével egyedül **Hausen-**
stein és Vogler hirdetésfelveteli
hivatalában Budapest: Dorottya-utca
8. sz. 1. em. Bécs: Wallfischgasse 10. sz.
Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, Kalap-u. 15. sz. 1. em.
A lap szellemi részét illető minden köz-
lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
Bérmentetlen levelek csak ismert e-
zekről fogadtatnak el. — Keziratok nem
adatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (**Mer-**
tész József könyvnyomdai iradaja)
hova a lap anyagi részét illető közlemé-
nyek (előfizetési pénzek, hirdetések
kiadás körüli panaszok) intézendők.

Budapest, ápril 30.

Tisztelt lapíróink a „Magyar Politika“, azzal rekeszté be tegnap általunk jelzett cikksorozatának bevezetését, „hogy nem mint katolikus, de mint politikus akarja tárgyálni saját álláspontjából a kérdést, egész nagyságában és minden állami és társadalmi összefüggésében.“

Helyes, mert a kérdést másképp haszonnal jogosultsággal tárgyálni nem is lehet, a felekezeti érdek szempontja nem lehetvén illetékes ott, a hol egyedül az állam jogainak, és igényeinek biztosításáról van, és csak is erről lehet szó.

Megengedi tehát t. lapíróink, hogy ily módon mi is a magunk álláspontjáról emeljünk ki cikksorozatából azokat, a mik meggyőződésünkkel meg nem egyeznek, és ne vegye rosz néven, ha itt-ott bátoriságot veszünk át arra figyelmeztetni, hogy a „politikus“ még is átengedte a „katolikusnak“ a tért.

Elismerjük, hogy sok igazat mond tisztelt lapíróink, a midőn a némethoni egyházi harczról szól; igaza van különösen akkor, a midőn föl- említi, hogy a Németországban adoptált rendszer okvetlenül az erőszakhoz vezet, ez saját nézetünk is, melynek nem rég az „Ung. Lloyd“ irányában kifejezést adtunk.

Ellenben merőben alaptalannak tekintjük azon okoskodást, hogy oly államnak, mely már is törvényekben alapuló befolyással bír az egyházra, a fölött bizonyos hatalmat gyakorol, nem volna szükséges az egyház és állam közötti viszonyok rendezésére.

Ez csak akkor volna elfogadható, ha bebizonyították, hogy azon befolyás, melylyel az állam bír, s azon hatalom, melyet törvényesen gyakorol, megfelel a kor igényeinek s oly helyzetet képez, melyen változtatni nem szükséges vagy nem cél- szerű.

Mi tehát nem ott mondjuk a „hic Rhodus“ — ahol t. lapíróink, mert nem azt tekintjük irányadónak, hogy az állam és egyház közti viszony az állam eszméjének és hatalmának szempontjából törvényesen és jogilag meg van-e állapítva és szabályozva, hanem egyedül és kizárólag azt, hogy a társadalom jelenlegi szerkezetében kívánja-e vagy nem, a létező törvényes viszony megváltoztatását vagy talán egészen új alapokra fektetését.

T. lapíróink ügyesen eseteli a kath. egyház helyzetét Magyarországon, és helyesen ki- emeli, hogy az lényegesen más, mint Európa bármely más államában, emondja, hogy a kath. egyház nem csak állam, de nemzeti egyház is, és melegen emlékezik meg a katolikus egyház érdemeiről: hazánk államisége és kulturája körül.

Távol van tőlünk ezen érdemek kicsinlése, készséggel elismerjük azokat, de indokul mind ezekből egy szót sem fogadhatunk el.

Ha mindazt változatlanul kellene meghagy- nunk, ami hajdan honunk államisége és kultu- rája tényezője volt, akkor elvágnók a haladás útját örökre, lehetetlenné tennék minden re- formot.

Nem arról lehet itt szó: mi volt az egyház ezelőtt s mit használt hajdan a hazának, de ar- ról, mi ma, s mi szolgálatakat tesz jelenleg.

Azon körülmény pedig, hogy az egyház helyzete más, mint egyebütt, épen semmit sem bizonyít, hiszen kinek jutott még eszébe saját vi- szonyaink rendezését más ország chablonjára dekretálni akarni? Mi legalább ily törekvéstől tudomással nem bírunk.

Egyet azonban el nem hallgathatunk, és ez az, hogy azon időkben, amidőn a kath. egyház az ország államiségének és kulturájának nagy- befolyású faktora és erős védője volt, egyszer- mind bátran szembeszállott a római pápák abso- lut hatalmával, azt Magyarországra nézve soha el nem fogadta törvény gyanánt.

Szembeszökő, hogy ezen helyzet a hallhatat-

lansági dogma kimondása s klerusunk általi elfo- gadása óta merőben megváltozott.

Nem lehet szándékunk dogma fölötti elmél- kedésekre bocsátkozni, de azt említés nélkül nem hagyhatjuk, miszerint meggyőződésünk szerint a csalhatatlansági dogma elfogadásával nemzeti egyház nem is létezhetik.

A kath. egyház az említett dogma által ala- posan megváltozott, s ezen tény már magában is elégséges volna arra, hogy az állam irányában eddig létező viszonyok ezen változott helyzethez mérve átírdomittassanak.

— A középpárt holnap, pénteken május 1. délután 5 órákor, saját helyiségében értekez- letet tart.

— A Deák-párt ma este 6 órákor tartott értekezle- ten mindenek előtt a 15 tagú bányabizottság kijelölése történt; megválasztottak: Dulovics Ernő, Feszth Imre, Forgách Antal gr., esetleg Lukács Béla, Horn Ede, Jen- drassik Miksa, Kemény Gábor b., Korizmic László, Lükő Géza, Paczolay János, Pusztai Dragutin, Solymossy Bálint, Stoll Károly, Szilágyi József, Vécsey Tamás és Zsedényi Ede.

Ezután Ghyeczy pénzügyminiszter előterjeszté Soly mossynak a bankügyben hozzá intézett inter- pellatoriára adandó választát. Ami egy magyar önálló bank föllállítását illeti, ő részéről helyesli és méltányolja ezen kívánságot; de tekintetbe kell venni azon akadályokat is, melyek ezen kívánság valószínűségét utáiban állanak.

Azzal úgy hiszi, mindenki tisztában van, hogy a bank-kérdés sikeres megoldása a valuta rendezésével szoros összefüggésben van, melynek rendezése a bank föllállítását okvetlen meg kell előznie. A mi pedig a kér- dést illeti, azon tárgyalásokra, melynek ez iránt az osztrák kormány már előbb megindított jelenleg is folytatották. Különben a jelenlegi pénzügyi helyzet is a legked- vezőtlenebb, hogy a kérdés megoldására kecsesítő re- mény lehessen s ne áltassa magát senki azzal, hogy a bank föllállítása a mai viszonyok rögtöni megváltoztatá- sánál vonná maga után, példa erre Ausztria, hol a nemzeti bank létezése mellett, a pénzügyi a legnagyobb mérv- ben kitört. Beszédét azzal végzi, hogy részéről, minden lehetőséget meg fog tenni egy magy önálló bank mielőbbi föl- állítása érdekében. Az ügy jelenlegi stadiumáról bővebb jelentést nem tehet mindaddig, míg a tárgyalások teljesen befejezve nem lesznek, melynek eredményét annak idejé- ben a háznak elébe fogja terjeszteni.

Az értekezlet helyesléssel tudomásul vette a minisz- ter választát.

Trefort közoktatási miniszter legelőször is Rill József volt tanár elbocsátására nézve emondá, hogy Rill ellenszegült intézkedésének, s midőn ártette Szab- dadára ezen állományt elfoglalni nem akarta; erre három havi szabadságidőt engedvén neki, ő ezen időt igazgatásra használta s lefolyta után sem foglalta el a kijelölt állomá- sának követeztében Rill Józsefet mint megférhetlen embert kénytelen volt végleg elmozdítani. Ezután nyi- latkozott a kérvényi bizottságnak a zsidó hadisarczalap hovatárdítása, illetőleg a rabbi-kepezde föllállítása tárgyá- ban hozott véleménye tárgyában, kérvén annak elfoga- dását.

A kérdés igen hosszú vitára adott alkalmat, mely- ben részt vettek Steiger, Szilágyi, Zsedényi, Wahrman, Tavasz és Vizolyi, mire Trefort miniszter kijelenti, hogy szombaton a házban kinyilatkoztatja, hogy e tárgy- ban a legrövidebb idő alatt előterjesztését be fogja adni s hogy addig a képviselőház semminemű határozatot ne hozzon.

Ezzel az értekezlet véget ért.

— A miniszterek, mint a „M. P.“ írja, az utóbbi napokban gyakran megfordultak minisztertanácsuknál, Ghyeczy Kálmán pénzügyminiszternél, ki őket külö- nösen azért hívta magához, hogy velők együtt az egyes tárcák budgetjét részletesen és tüzetesen áttanulmányo- za, s magának azon különböző pénzügyi kérdések állá- sáról alapos tájékozást szerezzen, melyek az egyes tár- czákkal kapcsolatban állanak. Ismervén a pénzügy- miniszter ur pártatlan szorgalmát, a „Magyar Politika“ azon reményét fejezi ki: hogy a legközelebb időben várható jelentése az ország pénzügyeinek állásáról, minden tekintetben hiteles és alapos leendő.

— A közjegyzőségről szóló törvényjavaslat, mely- nek emel nem fogadott s a központi bizottsághoz visz- szautasított néhány szakaszát a képviselőház a legköze- lebbi napokban fogja tárgyálni és elintézni, a főrendiház tagjai között — a „Reform“ szerint — igen nagy ellen- zésre talál olyannyira, hogy mint beszélük, az egész tör- vényjavaslat elvetésétől lehet tartani.

— A közoktatásiügyi miniszter által mára összehi- vott képviselői értekezletnek, mint a „Reform“ a „M. P.“ értesítése szerint hallja, az képezi főczélját, hogy a mi- niszter némileg tájékozza magát arra nézve, minő s mily kiterjedési vitáknak, s esetleg mily lényegeseb változta- tásoknak néz eléje a képviselőház osztályaiban, me- lyek valószínűleg a jövő hét folytán veendik azt tárgya- lás alá.

— Az incompatibilitási bizottság tegnap esti ülésében befejezte munkálatait.

A bizottság az első két ülésről szóló tudósításaink- ban már közöltékén kívül a következő vezérelekben állapodott meg:

A következő kategóriák alá esők nem lehetnek egyidejűleg orsz. képviselők:

- 1) biztosok, kiküldöttek, akik a kormánytól csak ideiglenes megbízást nyertek és rendszeres fizetést nem huznak, ha a megbízás egy évnél hosszabb időre terjed;
- 2) a kormány által segélyezett nyereséges vállalatok engedélyesei s a haszonhajtó műveletre vállalkozók;
- 3) az állammal szerződés alapján, állandó üzlet- viszonyban álló intézetek, társulatok igazgatói jog- és igaz- gató tanácsosai; — azt, vajjon a viszony állandó, vagy ideiglenes jelleggel bír-e, kétség esetében a képviselő- háznak e czélra választott állandó bizottsága dönti el;
- 4) a községi és köztörvényhatósági tisztviselők;
- 5) a szerzetes rendek tagjai;
- 6) akik kegydíjt huznak.

Ezzel a kategóriák ki vannak merítve. A bizottság jövő ülésében csupán a mellékkérdésekkel fog foglal- kozni és azután jelentését törvényjavaslat alakjában fogja a képviselőház elé terjeszteni, melynek szövege azonban bizottságilag állapították meg.

A dolog természetéből foly, hogy ezen leendő tör- vénynek visszaható ereje nem lehet s az csak a jövő kép- viselőkre jön alkalmazásba.

— A baloldali kör tegnapi értekezletéről az „Ellen- ör“ a következőket jelenti: Az országgyűlési baloldali kör ma d. u. 5 órákor tartott értekezleten általánosság- ban és részletes tárgyalás nélkül elfogadta: 1. A főváros pesti része telekkönyvének átalakítása és kiegészítésé- ről. 2. Az 1871: XXXI. t. cz. 34. §-ának módosításáról. 3. a keleti marhavész meggátlásáról és 4. a tengeri ke- reskedelmi hajók lajstromozásáról szóló törvényjavas- latokat.

Elfogadta továbbá a 2. pontban említett törv. javas- lat alkalmából a közp. bizottság által indítványozott azon határozati javaslatot, a melylyel az igazságügyminiszter utasították, hogy a telekkönyvi eljárás egyszerűsítésének czéljából — a bírói teendőknak a telekkönyvek vezetésé- től lehető elválasztása, és az egyes bírósági rendszerek szemben tartása mellett — mielőbb, és még oly időben terjesztszen elő törvényjavaslatot, hogy az még ezen or- szágyűlés alatt tárgyalassék.

A bányatörvényjavaslatról adandó vélemény végett kiküldendő 15-ös szakbizottságba a párt részéről Lükő Géza, Dulovics Ernő és Vécsey Tamás jelöltet- tek ki.

Szóba hozatván ezután, hogy a szombati országos ülésben tárgyalandó kérvények közt jönnek elő az ortho- dux izraelita községek által beadott azon számos kérvé- nyek, amelyek az 1848—9-ki hadi sarczalapból felállít- tani szándékolt országos rabbi-nevelde ellen adtak be valamint a „neologok“ részéről beadott ellenkérvény is, — a párt nem fogadja el a kérv. bizottság által e részben elfogadott határozati javaslatot, és azt oda kívánja módo- sítani, hogy a miniszter e kérdésben beadandó részletes jelentéséig a ház határozatát megelőzhető semminemű in- tézkedést ne tegyen.

Az elnök felhívván Rill tanár kérvényét — mint- hogy arról, mily határozati javaslat lesz e részben a kér- vény bizottság által előterjesztendő — tudomása nincsen, ezt további tárgyalás nélkül a tagoknak egyszerűen figyel- mőkbe ajánlá.

Végre Boncs Döme előadván, hogy nézete szerint a központi bizottság a közjegyzőségi törv. javaslat hozzá visszautasított §-ainak nem követte híven a ház utasítását, s ezért szükségesnek látná, hogy ha majd jelentése ki lesz osztva, e felett értekezlet tartassék: elhatározatott, hogy a holnap, vagyis 30-án d. u. 4 órákor egy küldött- ség fogadtatása végett tartandó értekezleten ez is tárgya- lás alá lesz veendő.

— A képviselőház mentelmi bizottsága ma d. e. 10 órákor tartott ülésében tárgyalta Haller Ferencz gróf mentelmi ügyét s teljes három óráig tartó beható vizsgá- lat és tárgyalás után egyhangulag oda nyilatkozott, hogy miután meggyőződése szerint ezen ügyben csupán ismételt zaklatás ténye constatálva van, Haller Ferencz gr. képviselőt nem véli kiadandónak.

— A keleti vasut ügyében az egyesült pénzügyi és vasuti bizottság, május 11., 12., és 13-dik napján fogja meghallgatni a bizottsági jelentésben említett volt mi-

Haller Ferencz

nisztereket, Hollánt, Thomment s a vasut-társulat igazgató-tanácsát. Az illető meghívók már szétküldettek.

— **A közalapok és alapítványok jogi természetének megvizsgálására** kiküldött bizottság ma délelőtt fél 10 órakor tartott összes ülésében megalakultak a kiküldött albizottságok: Az egyetemi albizottság: elnökévé Várady Gábor, előadóvá dr. Vécsey Tamás; a tanulmányi albizottság elnökévé Horváth Mihály, előadóvá Apponyi Albert gr., egyéb alapok albizottsága elnökévé: gróf Péchy Manó, előadóvá Mihályi Péter választották meg.

— **A földmívelési és kereskedelmi miniszter,** a „M. P.” értesülése szerint, mihelyt teendői megengedik, egy körutat szándékozik tenni azon czéllal, hogy a jelentékenyebb állami gazdasági intézetek állásáról a helyszínen tájékozást szerezzen.

— **A hadsereg felszerelése ügyében** ápril 20-kaig beérkezett ajánlatok között, mint halljuk, négy van olyan, mely komolyan figyelembe vehető. Ezek között magyar is van posztóra. A bórmentiekre egyáltalában nem érkezett ajánlat s így Skene e téren egyedül áll. — Mint hírlík, a bórmentiekre utólagosan is elfogadtatik ajánlat.

— **Az izraelita iskola-aiap** ez idő szerint 2.103.000 frt névértékű tőkéből áll, 94.000 frt évi jövedelemmel. E jövedelem az alap folyó évi évi költségvetésében követhetőleg oszlik föl: a rabbi-seminariumra 20.000 frt, tanítóképzésre 22.000 frt, a vakok- és süketnémák elhelyezésére az illető intézetekben 12.000 frt, községi iskolák segélyezésére 20.000 frt, a két külön hitközségbeli irodák szükségleteinek fedezésére 8000 frt, s az alapigazgatására 5000 frt, összesen tehát e tételek által 87.000 frt van igénybe véve rendeltetésszerűleg az alap jövedelméből.

— **A váltótörvényjavaslat** megvitatása iránt összehívott bizottság munkálataiban — az „Ellenőr” híre szerint — már annyira haladt, hogy befejezése rövid idő alatt várható. Együttal az igazságügyminiszter ur által egy több bíró és magasabb igazságügyminiszteri hivatalnokokból álló újabb bizottság, az ügyviteli-szabályok egyszerűsítése tárgyában hivatott össze. Ezen bizottság működését az igazságügyminiszter elnöklete alatt már megkezdte és gyorsan is folytatja.

— **A képviselőház elnökénél ma az ülés előtt** a képviselőházban Szörénnyegye egy nagy küldöttsége tiszteltgett a megyei főjegyző vezetése alatt, mely Szörénnyegyének azon kívánságát tolmácsolta, hogy a megye eddigi alakjában hagyassék meg.

— **Rannischer Jakob** nagyszombati képviselőház, mint a „Reform” írja, szintén bizalmatlansági nyilatkozatot intézett választóinak tekintélyes része. A dologban legfőkébb az idők azon csodálatraméltó változása volna különös, hogy a szombatiak nem látják magukat Rannischer által méltóan képviselve, — ha a bizalmatlansági nyilatkozat aláírói közt megütközve nem kellene találkoznunk a magyar kormány által kinevezett tanároknak, s a mi még botrányosabb, az igazságügyminiszter közvetlen organumának, a nagyszombati magyar királyi államügyésznek nevével is. Bizalmatlanságot szavazni egy képviselőnek a törvényekhez való ragaszkodásért — valóban mindenkihez előbb illenék, mint az érdemes államügyész urhoz.

A f a g y.

A fagy által okozott károkról a tegnapi nap folyamán a következő távirati tudósítások érkeztek:

Debreczen vidékén tegnapi két és fél, ma reggel négy zerus C. fagy volt; szőlő, gyümölcs, répa, korai burgonya, árpa, zab, lefagyva. A tengeri ama határban még nem kelt ki. A ropogó szárazság miatt az egész termést féltik.

Magyar-Óvárról jelentik, hogy ott 2 foknyi hideg volt, mely a szőlő, gyümölcs és répa nagy részét tönkre tette; a gabonában és tengerinek azonban nem ártott.

Kolozsvár táján tegnapi reggel egy fél fokot 0 föltt, tegnapi reggel 4 óra tájban 1 és fél fokot 0 föltt mutatott a hőmérő. Tegnapi az ég folyton borult volt, délelőtt gyengébben, délután erősebben havazott. Mélyebb fekvésű réteken dér mutatkozott. Különben még eddig kár nem észleltetett.

Nyitraiban szőlő és gyümölcsben sok kár van, tavaszi vetések nem szenvedtek, és a kalásza indult rozs is csak kevésé érintetett a fagy által. Tegnapi többször havazott; az éj beálltával fagy volt várható.

Szegszárdról eddig nem kedvezőtlen hírek érkeztek. Tegnapi reggel egy foknyi hideg volt, azonban folytonos szél mellett. A magasabb fekvésű szőlőkben semmi, a mélyebb fekvésekben csak csekély kár tetett. A vetések, úgy látszik, nem szenvedtek, miután a kertekben szabadon álló pelargonákat sem bántotta a hideg. A légmérsék hét foknyi, a léghuzam egyenletesen tart.

Nagyvárad vidékén tegnapi éjjel fagy volt, mely a lapályon a fejlődő szőlőnek, gyümölcsnek ártott. Gabona, tengeri még nem szenvedett.

Buziáson ápril 28-dikán éjjel igen nagy fagy volt, mely fél hüvelyknyi jeget képezett. A többnyire már elvirágozott gyümölcs, a körte kivételével, egészen elfagyott. A szőlő hajtásai, szakértők állítása szerint, egészen elfagytak. A gabonának keveset ártott a fagy; az különben a tartós szárazság folytán ugyis gyengén áll. A tengeri még nem kelt ki. A kár egész terjedelme még föl nem ismerhető. Tegnapi délután igen ke-

mény hideg volt és az azelőtti napnál még nagyobb fagy-tól tartottak.

A rad megye keleti részéből jelentik, hogy ott tegnapi reggeli 3 és 4 óra között a fagy a szőlőt egészen megsemmisítette; a gyümölcs is oda van. A fagyos idő még reggel is tartott.

Az „Egyetértés” a következő sürgönyöket közli ápril 29-ről:

Miskolcz. A szőlőhajtások nagy részben elfagytak; a gyümölcsfákon is látható a fagy nyoma. Kecskemét. Ma virradóra itt 2 R. mellett romboló fagy volt. — Gyümölcs és szőlő leperzselődtek. Lakosságunk rémüléssel van. Czegléd. Ma hajnalban erős fagy. Eger. Az éjjel nagy fagy volt. Sok a kár a szőlőkben. A gyümölcs oda van. Debreczen. Fagy volt tegnapi és ma éjjel. Utóbbi nagymérvű közvetlen következményei még nem észlelhetők; gyümölcs- és szőlőtermés mindenesetre kevesebb lesz; gabonaművekben nagy kárt okozott, iszonyu szél gátolta a rosz hatást. — Luczerna, burgonya szenvedett. Általában kárt tett, de nincs tönkre téve semmi. Tengeri még alig kelhetett ki, tehát ennek nem árthatott. Szegszárd ápril 29-kén. Ma reggel három órakor két fok hideg; kár sehol sem látszik; nagy szél miatt dér nem volt; szél szűnése folytán az éjjel crisis várható.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése ápril 30-án.

Elnök; **Perczel** Béla több kérvényt mutat be. **Bartal** György Kisnyiresen megválasztott országgyűlési képviselő bemutatja megbízó levelét.

A főrendiház slöke két rendbeli szentesített törvény eredeti példányának az országos levéltárba lett elhelyezését igazoló elismervényt küldött.

Nikolics Sándor a közlekedési miniszterhez a következő interpellációt intézi:

„Minthogy Magyarország érdeke azt kívánja, hogy nemcsak a Konstantinápolyból kiinduló, és Söphian át vezető európai fontosságú vasutvonal, de a Salonikiból kiinduló világforgalmu vasutvonal is, mely a suez-csatorna közvetítésével legrövidebb uton kötetlen Indiát Európával, további folytatásában Nizzán át Belgrádnak és Budapestnek vezetessék: Kész-e a közlekedési miniszter ur a megkívántató lépéseket arra nézve megtenni hogy a török kormány a Salonikiból kiinduló vasutnak csatlakozását a szerbiai vasuttal Nizzánál megengedje? Esetleg kész-e a török vasutaknak bismai csatlakozását a magyar korona országai vasutaival mindaddig megtagadni, míg a nizzai csatlakozás a salonici vasutvonalra nézve a török kormány részéről megmáshatlanul biztosítva nem leend.”

Zichy József közlekedési miniszter megjegyzi, hogy e fontos ügy jelenleg a tárgyalás stádiumában van s így nincs azon helyzetben, hogy most már kielégítő választ adhasson. Annak idején nem fog késmi kellő fölvilágosítást adni.

Nikolts Sándor megnyugszik egyelőre a válaszban s föntartja magának a jogot, hogy a kérdés érdeméhez annak idejében tüzetesen hozzászólhasson.

Lükö Géza megújítja az igazságügyminiszterhez a rosznyói törvényszékre vonatkozólag multkor intézett interpellációját s kérdi az igazságügyminisztert, mikor szándékozik a tornai járásbírósnál fönálló azon botrányos esetet megszüntetni, hogy ott az apa a járásbíró, ennek veje ügyvéd, testvére pedig végrehajtó. Ezek együtt hónapok óta végrehajtásokat folytatnak, melyek által sok család a törvényesség köpenye alatt tönkretetik.

Pauler Tivadar igazságügyminiszter megjegyzi, hogy eddig azért nem felelt Lükö interpellációjára, mert nem látta őt a házban. A mi a korábbi interpellációban foglalt azon panaszt illeti, hogy az ottani járásbírósgok a kimutatásokat az árvaszéknek be nem nyújtják, s a hagyatéki ügyek összehalmozódnak. E tekintetben a törvényszék elnökét jelentéstételre szólította föl.

Epen ez ülésben fog egy törvényjavaslat a ház által tárgyalatni, mely ha elfogadtatik, ötven aljárósbíró válik nélkülözhetőt, s akkor az ottani járásbírósgához is fog egy aljáró kinevezetni; előbb ezt tenni pénzügyi szempontokból nem volna tanácsos. A mi a fölhozott rokonsági viszonyt illeti, az tényleg létezik, s miután a semmitűzők egyik döntvényében kimondotta, hogy a bíró eljárása illetéktelen, ha az ügyvéddel szoros rokonsági viszonyban áll, intézkedett, hogy minden egyes előforduló esetben, hol ennek szüksége forog fön, addig is, míg az aljáró kinevezése által e bajon is segíteni lehet, bíróküldés kéressék.

Lükö Géza úgy tudja, hogy az igazságügyminiszter által említett intézkedésnek eddig semmi sikere sem volt.

Pauler Tivadar igazságügyminiszter megjegyzi, hogy az intézkedés csak a napokban történt s reméli, hogy kellő sikere lesz. Fölkéri egyébiránt az interpellálót, hogy ha ez nem történne, ez iránt őt informálja.

A ház a választ tudomásul veszi.

Bittó István miniszterelnök bemutatja a belvizek levezetéséről szóló szentesített törvényezikket.

Toszt Gyula benyújtja a központi bizottság jelentését a közjegyzőkről szóló tvjavaslatnak a bizottsághoz utasított néhány szakasza tárgyában.

Schmausz Endre bemutatja a központi bizottság jelentését a vaspályák által okozott halál, vagy testi sértesek iránti felelősségről szóló s a kamatbiztosítást élvező vaspálya-vállalatokkal szemben követendő elszámolás iránti tvjavaslat tárgyában.

Matolay Etele a központi bizottság jelentését terjeszti elő a váltóhamisítás eseteiben követendő eljárásról szóló tvjavaslat iránt.

Besán Mihály a mentelmi bizottság jelentését mutatja be Haller gróf kiadása ügyében.

Ki fognak nyomtatni s annak idejében napirendre tüzetnek.

Következik az 1871. 31-dik törvényezik 24-dik szakaszának módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Schmausz Endre előadó rövid indokolással elfogadásra ajánlja a tvjavaslatot.

Vidlicskay József előadja, mily hibák történtek azelőtt a fölméréseknél és helyszíneléseknél, s hogy ezek folytán a telekkönyvek roszul vannak szerkesztve, az eljárás sem jó, ily körülmények közt nem talál garantiát az egyes bíró itéletében, a változásokat kimerítőknék nem tartja s azt véli, hogy az egész eljárást kell azonnal gyökeresen megváltoztatni, azért a törvényjavaslatot el nem fogadja.

Pauler Tivadar igazságügyminiszter elismeri a történt hibákat és ismeri a létező hiányokat, nem képes azonban átlátni, miért ne segítsünk a legégetőbb bajon, ha ez lehetséges, a beható reformot ez gátolni nem fogja, az annak idejében meg fog történni.

Jelen esetben a jogeszmé valóításának veszélyeztetése nélkül tetemes megtakarítás is fog a javasolt módosítás által eszközöltetni.

A ház nagy többséggel elfogadja a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben.

Következett a központi bizottság által javasolt határozati javaslat, mely által „a miniszter utasítandó, hogy a telekkönyvi eljárás egyszerűsítése czéljából a bírói teendőknék a telekkönyvek vezetéstől lehetó elválasztása és az egyes bírósági rendszerek szemben tartása mellett — terjesszen elő törvényjavaslatot úgy, hogy az czég ezen országgyűlés folyama alatt tárgyalás alá kerülhessen.

Schmausz Endre előadó a határozati javnslatot indokolja.

Vidlicskay József nem tartja helyesnek és helyébe a következőt indítványozza:

„A ház utasítsa a minisztert, hogy a telekkönyvi intézmény czélszerű átváltoztatására vonatkozólag oly időben terjesszen elő törvényjavaslatot hogy azt még ez ülészak alatt tárgyalni lehessen.”

Vargics a központi bizottság, **Lázár** Vidlicskay határozati javaslata mellett szól, **Schmausz** pedig megjegyzi, hogy a központi bizottság javaslata a czélba vett decentralizációt tartja szem előtt.

A ház a központi bizottság javaslatát fogadta el.

Következik a főváros pesti részci telekkönyveinek átalakulásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása, mely **Steiger** Gyula előadó rövid indokolása után ugy általánosságban, mind részleteiben észrevétel nélkül elfogadtatik.

Ezután a napirend következőnké, de elnök 10 perczre fölfüggeszti az ülést. Ez alatt kereskedelmi miniszter megérkezik, az előadó báró **Vécsey** József azonban rögtön megbetegedvén, a ház a keleti marhavész elleni intézkedésekről szóló törvényjavaslatot veszi tárgyalás alá.

Harkányi Frigyes előadó kevés szavakkal indokolja a javaslatot.

Dr. Cseh Károly ép oly hosszadalmasan, mint unalmasan, szól a törvény ellen, s a szándékolt intézkedéseket mint a tudomány által tulszáryaltakat állítja, különben többet beszélt koleráról, mint marhavészről.

Bartal miniszter röviden kimntatja a javaslat czélszerűségét, s szép előadása daczára is elárulta, hogy nem rég miniszter, mert a kormány „dicsérendő” eljárásáról szölt, elfelejtvén, hogy most ő a kormány tagja.

A ház dr. **Cseh** Károly kivételével elfogja a javaslatot általánosságban.

A részletes vitánál a 17-ik szakasz, mely a marhagazolványokról szól, **Tisza** Kálmán indítványára — miután **Csanády** és **Szomjas** hozzászólottak és a miniszter nem ellenezte a központi bizottsághoz utasított vissza, ép úgy **Péchy** Tamás indítványára az ugyan e tárgyra vonatkozó 18-ik szakasz is.

A 22-ik szakasz ellen, mely a mészárosokról szól, **Csanády** szólal föl és a czélbavett rendezést kivihetetlennek tartja.

Előadó sulyt fektet arra, hogy leginkább a mészárosok terjesztik a vést.

Szomjas ellene szól és roszul látja formulázva a szakaszt.

B. Simonyi Lajos szigort kíván, denem akarja, hogy a törvény oly rendelkezéseket tartalmazzon, melyek kivihetetlenek.

Tisza Kálmán ugy a 22-dik, mint az azzal összefüggő 23-ik szakaszt a központi bizottsághoz kéri utasítani.

Bartal miniszter nem ellenzi.

A ház **Tisza** indítványát elfogadja. A 24. szakaszt, mely hasonlóképen a mészárosokra vonatkozik, báró **Simonyi** Lajos a központi bizottsághoz kéri utasítani, **Csik** Sándor kivihetetlennek tartja a szakaszt.

Pechy Tamás megjegyzi, hogy a törvényjavaslat általános hibája, hogy ki nem tűnik belőle mit kell csak vészüdjén mit rendes időben is tenni.

Előadó úgy találja, hogy ez az egyes szakaszok szövegéből kitűnik, a ház a 24-ik szakaszt a központi bizottsághoz utasítja.

A 25-ik szakaszról **Ballogh** János indítványára elhatározatlik, hogy a vágó hidak nem csak a községeknél, de a jelentékenyebb közlekedési utaktól lehetőleg távol is legyenek.

A 27-ik szakaszt, mely azt rendeli, hogy a fogadókban a behatott marha elkülföhitve legyen a hazi állatoktól **Csik** Sándor mint kivihetetlen kihagyatni kéri.

Előadó megjegyzi, hogy a fogadók istállókat fognak építeni, a ház mrgtartja a szerkezetet.

A 28-ik szakaszról **Hedry** Ernő kivihetetlennek véli, hogy a közlegelőre hajtás előtt a marhák egészségileg megvizsgáltassanak.

Pechy Tamás figyelemzeti előtte szólót, hogy nem állatorvosi megvizsgálásról van szó, az állategészségit pedig a kisbíró is elvégezheti, a ház a szerkezetet megtartja.

Miután a 30-ik szakasz is elfogadtatott, az idő előre haladván, az ülés berkesztetett.

Holnap ülés.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1874. április 30-án.

Gabona-árak.		Vámmászánkint		Részvények.		Magy vasuti köles.	
Hang.	font	font	forint	Adva	Tartva	Adva	Tartva
83	7.75	7.90	315	895	900	500	92.25
85	8.00	8.00	200	—	—	200	128.25
87	8.00	8.00	300	335	338	200	—
88	8.00	8.10	100	55	58	200	212.50
85	8.25	8.35	200	65	67	200	855.00
87	8.00	8.00	300	180	185	500	31.00
88	7.95	8.05	200	260	264	200	968.00
85	8.20	8.30	200	104	108	200	513.00
87	8.00	8.00	200	59	60	200	513.00
88	8.05	8.15	80	23	23.50	100	205.00
85	8.30	8.40	85	27.50	28	200	295.50
87	8.00	8.00	160	129.75	130	200	2050.00
88	8.00	8.00	200	53	55	500	203.00
85	8.00	8.00	100	47.50	48	200	412.00
87	8.00	8.00	70	35	36	—	415.00
88	8.00	8.00	50	47	47.50	—	142.00
85	8.00	8.00	50	31.50	31.75	—	211.50
87	8.00	8.00	100	47	47.50	—	94.75
88	8.00	8.00	100	175	180	—	95.25
85	8.00	8.00	200	735	740	—	83.00
87	8.00	8.00	200	375	380	—	90.15
88	8.00	8.00	100	50	52	100	84.75
85	8.00	8.00	50	44	45	150	83.00
87	8.00	8.00	100	68.50	69	—	92.50
88	8.00	8.00	1000	2350	2380	—	93.00
85	8.00	8.00	100	151	152	—	83.75
87	8.00	8.00	100	49	51	—	92.50
88	8.00	8.00	100	53	55	—	82.50
85	8.00	8.00	40	37	38	—	81.50
87	8.00	8.00	60	41	42	—	82.00
88	8.00	8.00	60	38	40	—	136.50
85	8.00	8.00	500	37	40	—	131.50
87	8.00	8.00	500	205	270	—	109.50
88	8.00	8.00	500	110	112	—	65.00
85	8.00	8.00	500	184	136	—	—
87	8.00	8.00	200	226	228	—	—
88	8.00	8.00	73.50	790	795	—	—
85	8.00	8.00	73.50	100	105	—	—
87	8.00	8.00	103	100	105	—	—
88	8.00	8.00	109	640	645	—	—
85	8.00	8.00	131.50	18	20	—	—
87	8.00	8.00	82.75	435	415	—	—
88	8.00	8.00	83	—	—	—	—

A vidék hölgyei

gyakran zavarban vannak, midőn izlésük szerint akarnak öltözni s közvetlen környezetükben nem találva e céljuk megfelelő anyagokat, a fővárosból kívánják szükségleteiket fedezni, de e szándékról — megbízható cég ismeretének hiányában — az izlés, divat s anyagi előny rovására, többnyire kénytelenek lemondani. — Ezen kellemetlenség igen könnyen elkerülhető, ha a t. ez. vidéki hölgyek minden, a női toilette s a házi szükséglet körébe tartozó kelmét, vásznát, szövetet sat. bizalommal csak

Hamburger Adolf

Budapest IV., uri-utca 1-ső szám alatti
hölgydivatáru-raktárából

rendelnek meg.

Fennebbi cégem, fennállása óta folytonosan oda működött és működik, hogy azon hölgyeket, kiket lakhelyük távolsága a fővárosbani személyes bevásárlásban gátol, a legszigorúbb becsületesség s pontosság szemmel tartása, s a legmérsékeltőbb árak mellett, ellássa mindazon szükségletekkel, melyeket a jó izlés s divat mindenütt megkövetel.

Vidéki t. ez. állandó vásárlóim ezerekre menő száma eléggé tanuskodik arról, hogy ezen üzletirányának minden tekintetben kielégítően sikerül megfelelnem.

A t. hölgyek általános tájékozásául szolgáljon a következő kivonati

Á R J E G Y Z É K:

- Női ruhakelmék, legdúsabb választékban, rőfönkint 30, 40, 50 kr. — frt 1.
- Mosó-ruhakelmék, perkál-s batisztiban rőfönkint 25, 30, 35—40 kr.
- Posztó-, flanel- és ripsz-gyapjukelmék, rőfönkint frt 1, 1.50, 2—2.50 kr.
- Selyemszövetek, tafota, Faille s Grosgrain, rőfönkint frt 1.50, 2, 2.50—3.
- Selyemgázir-, Illusion- s báli-ruhák-szövetek, rőfönkint 60, 80 kr, frt 1—1.50.
- Pompadour Cachemirok, reggeli pongyolákra, rőfönkint 80 kr, frt 1—1.20.
- Angol bársonyok, feketék s színesek, rőfönkint frt 1, 1.50, 2—2.50.
- Selyembársonyok, minden színben, rőfönkint frt 3, 4, 5—10.
- Ruhaparketok, színesek s mintázottak, rőfönkint 30, 35, 40—50 kr.
- Gyászkelmek, lustre-, cachemir-, terno- stb. szövetekben, bármely árban.
- Lőször-, berlini gyapju- s moir-alszoknyák, (juponok) darabonkint frt 3, 5, 6—8.
- Hölgykalapok, fejkötők s baslikok, darabonkint frt 3, 5, 8—10.
- Beduinok, (legújabb divatezikk) darabonkint frt 10, 12, 15—20.
- Nagy kendők, Longshawlok és Plaidok, darabonkint frt 6, 8, 10—15.
- Reczésekendők, berlini gyapjuból, darabonkint frt 2, 3, 4—5.
- Gyapjukendők, kicsinyek s félnagyok, darabonkint frt 1, 1.50, 2—3.
- Selyemkendők, minden színben, darabonkint frt 2, 2.50, 3—4.
- Echarpe-ok s broche-kendők, gyapju s selyemből, darabonkint 50, 80 kr, frt 1—2.
- Moll Fichu-k, esikékek vagy himzették, darabonkint frt 1, 1.50, 2—3.
- Agy- s asztalterítők, bármely szín- és minőségben, darabonkint frt 5, 6, 8—10.
- Nap- és eső-ernyők, nemkülönbön legyezők minden árban.
- Fonál- és sziléziai vásznak, 30 rőfösek, végenkint frt 8, 9, 10—12.
- Creas- és bőrvásznak, fehérítették, 30 rőfösek, végenkint frt 10, 12, 14—15.
- Rumburgi vásznak, legfinomabbak, 30 rőfösek, végenkint frt 15, 18—20.
- Iróni és hollandi vásznak, 50 rőfösek, végenkint frt 20, 22, 25—30.
- Rumburgi vásznak, kézfónalból, 54 rőfösek, végenkint frt 25, 30, 40—50.
- Len- s patent-csinvatok, fehérek, 30 rőfösek, végenkint frt 10, 12—15.
- Czernakanavászkok, ágyneműekre, 30 rőfösek, végenkint frt 8, 10, 12—15.
- Nanking, ágyneműekre, sarga és fehér színű, rőfönkint 30, 40, 45—50 kr.
- Chiffonok, fehérneműekre, (1 vég körülbelül 70 rőf.) rőfönkint 25, 30, 35—40 kr.
- Lepedővásznak, 1/4 és 1/2 szélesek, rőfönkint frt 1, 1.20, 1.50—1.80 kr.
- Pikét és bordás parketok, fehérek, rőfönkint 40, 50, 60, 70 kr.
- Derékajl- s butor-csinvatok, színesek, rőfönkint 80 kr, frt 1, 1.20—1.50.
- Asztali- s kávéabroszkok, színesek, minden nagyságban, darabonkint frt 3, 4, 5—6.
- Len asztal- és törülköző-kendők, tucatonkint frt 6, 8, 10—12.
- Csemege-asztalkendők, bármely színben, tucatonkint frt 2.50, 3—4.
- Csipekfűgöngyök, páronkint frt 8, 10—15, rőfönkint 50, 75 kr, frt 1.
- Butor-ripszek és eretonok, színesek, rőfönkint 50, 80 kr, frt 1, 1.50—2.
- Mollok, erépe-lissek és tarlatánok, végenkint frt 4, 5, 6, 8—10.
- Organtínok, fehérek és színesek, végenkint frt 1, 1.20, 1.50, 2.
- Len-zsebkendők, fehérek és színesek, tucatonkint frt 2, 3, 4, 6—8.
- Fűződerékak, hölgyek számára, derékosság szerint, darabonkint frt 3, 4, 5—6.

Fehérneműek, urak, hölgyek és gyermekek számára, a legjobb minőségben, dus választékban s rendkívül jutányos áron.

Hölgyruhák, bármely kívánt kelméből, választékosan, haladéktalanul s legolcsóbban, a legújabb divat szerint készíttetnek el.

Megrendelések s bármilyen levélbeli megbízások, minden, habár itt nem jegyzett cikkre, a legcsekélyebbtől a legmagasb értékűig, az árösszeg postai utóvétele vagy előleges beküldése mellett — csomagolási díj felszámítása nélkül — a legnagyobb figyelemmel haladéktalanul eszközöltetnek.

Minden eshetőleg meg nem felelő áru visszavétetik s legkészségesebben becse éltetik.

Levélbeli kívánatra minták, a rőfár s kelmeszélesség pontos megjelölésével, bárhova ingyen s bérmentve küldetnek.

Ingyenmellékletek adatnak:

- minden megrendeléshez: 10—25 frtig egy elegáns legyező, aránylagos
- 25—50 frtig egy berlini gyapjukendő, aranydíj
- 50—100 frtig egy szép kelmeruha, nyúl.

